

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.004.02.2023

**Pan
Krzysztof Woś
Prezes Państwowego Gospodarstwa
Wodnego Wody Polskie**

Państwowe Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie
ul. Żelazna 59a
00-848 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/086 – „Badanie sprawozdania finansowego Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej
w Dorzeczu Odry i Wisły”

Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie ¹ , Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu ² , ul. Norwida 34, 50-950 Wrocław.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Krzysztof Woś, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodne ³ .
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły.2. Prawidłowość wydatkowania środków Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia ich w ewidencji księgowej.
Okres objęty kontrolą	Rok 2022, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały one wpływ na zakres objęty kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Magdalena Barzęc, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/49/2023 z dnia 14 marca 2023 r.2. Mariusz Orawczak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/64/2023 z dnia 11 kwietnia 2023 r.3. Marta Laszczak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/51/2023 z dnia 21 marca 2023 r.

(akta kontroli: tom I, str. 1-7)

¹ Dalej także: PGW WP.

² Dalej: RZGW we Wrocławiu.

³ Dalej: Prezes. Od dnia 31 sierpnia 2022 r., a w okresie od dnia 17 do dnia 30 sierpnia 2022 r. jako pełniący obowiązki Prezesa. Natomiast w okresie od dnia 17 stycznia 2018 r. do dnia 16 sierpnia 2022 r. Prezesem był Pan Przemysław Daca. W dniu 11 marca 2023 r. na stanowisko Dyrektora RZGW we Wrocławiu powołany został Pan Dariusz Karkos – dalej: Dyrektor. Od dnia 9 sierpnia 2019 r. do dnia 10 marca 2022 r. Dyrektorem RZGW we Wrocławiu był Pan Mariusz Przybylski.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

I. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność RZGW we Wrocławiu w zakresie sporządzenia za 2022 r. sprawozdania finansowego Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Podstawą powyższej oceny ogólnej były oceny cząstkowe, dotyczące obu obszarów, które zostały poddane kontroli. W szczególności RZGW we Wrocławiu właściwie realizował zadania związane z bieżącym zabezpieczeniem finansowania wydatków na Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły⁶. Prawidłowo wydatkowano również środki Projektu OPDOW, właściwie je rozliczono i ujęto w ewidencji księgowej, jak również w sprawozdaniu finansowym tego Projektu. Poddane kontroli zamówienie publiczne zostało udzielone zgodnie z procedurami Banku Światowego⁷.

Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu OPDOW

1.1. Plan wydatków oraz zaawansowanie finansowe zadań Projektu OPDOW

Opis stanu
faktycznego

Koszty zadań przypisanych w ramach Projektu OPDOW do realizacji przez RZGW we Wrocławiu, planowane były według planu zamówień z dnia 28 grudnia 2022 r. na kwotę 585 470 000,00 EUR⁹, co stanowiło równowartość 2 435 555 200,00 PLN¹⁰.

Do dnia 31 grudnia 2022 r. RZGW we Wrocławiu na realizację tych zadań wydatkował środki w kwocie 1 681 645 232,72 PLN, tj. 69,05% środków przewidzianych do wykorzystania.

W odniesieniu do kosztów realizacji zadań Kierownik Projektu OPDOW wyjaśnił, że biorąc pod uwagę dużą zmienność zarówno wskaźnika waloryzacji jak i kursów walut, wartość zadań Projektu OPDOW będzie ulegać zmianie w miarę zmian obu tych wskaźników w czasie. Podkreślił również, że zawarte umowy są obmiarowe lub oparte o „czas pracy konsultantów”, a w trakcie realizacji robót budowlanych może dochodzić do zmian projektowych w ramach prowadzonych nadzorów autorskich. Wszystkie te czynniki będą wpływać na wzrost wartości kontraktów.

(akta kontroli: tom I, str. 104-111)

W 2022 r. koszty realizacji zadań w ramach Projektu OPDOW zamknęły się kwotą 603 923 853,46 PLN (z uwzględnieniem wydatków w kwocie 154 995 995,82 PLN finansowanych ze środków Funduszu Spójności¹¹) i zostały poniesione na realizację:

- podkomponentu 1B – Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze, w wysokości 273 478 275,72 PLN¹²;

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: Projekt OPDOW.

⁷ Dalej: BS lub MBOiR.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Procurement Plan, dalej: PP.

¹⁰ Według kursu EUR = 4,16 PLN przyjętego do przeliczeń w Projekcie OPDOW.

¹¹ Dalej: FS.

¹² Dalej: podkomponent 1B.

- podkomponentu 1C – Ochrona przed powodzią miasta Słubice, na kwotę 43 734 878,76 PLN¹³;
- podkomponentu 2A – Ochrona czynna (Kotliny Kłodzkiej), w wysokości 200 033 499,93 PLN¹⁴;
- podkomponentu 4B – Budowa Centrów Operacyjnych PGW WP RZGW we Wrocławiu i PGW WP RZGW w Krakowie¹⁵, w wysokości 48 352 218,37 PLN;
- komponentu 5A – Zarządzanie Projektem i opracowanie dalszych studiów, na kwotę 38 324 980,68 PLN¹⁶.

(akta kontroli: tom I, str. 67-103, 171-172)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. łączna kwota roszczeń zgłoszonych przez wykonawców wyniosła 102 609 159,13 PLN, jednocześnie RZGW we Wrocławiu jako zamawiający zgłosił w stosunku do wykonawców roszczenia w wysokości 2 000 000,00 PLN.

(akta kontroli: tom I, str. 8-11, 31-44)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zaawansowanie finansowanie i rzeczowe zadań realizowanych w ramach Projektu OPDOW było następujące:

Podkomponent 1B:

Kontrakt 1B.1/1(a) „Odbudowa zabudowy regulacyjnej rzeki Odry – przystosowanie do III klasy drogi wodnej, na odcinku od miejscowości Ścinawa do ujścia Nysy Łużyckiej – Etap II”¹⁷ – do końca 2022 r. poniesiono wydatki w wysokości 131 868 963,05 PLN¹⁸, stanowiące 110,44% wartości zawartego w dniu 19 listopada 2019 r. kontraktu na kwotę 119 400 971,62 PLN¹⁹. Zaawansowanie rzeczowe na koniec 2022 r. kształtowało się na poziomie 93,00%²⁰, przy zaawansowaniu czasowym 93,07%.

Na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, zgodnie z obowiązującym harmonogramem robót budowlanych, wynosiło 99,00%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 133 658 489,91 PLN, wynosiło 78,81%²¹, przy zaawansowaniu czasowym 100,00%.

Kontrakt 1B.1/1(b) „Przebudowa mostu drogowego w Krośnie Odrzańskim wraz z dojazdami”²² – do końca 2022 r. poniesiono wydatki w wysokości 26 216 630,25 PLN²³, stanowiące 36,15% wartości kontraktu, zawartego w dniu 12 stycznia 2021 r. na kwotę 72 530 413,61 PLN. Zaawansowanie rzeczowe na koniec 2022 r. kształtowało się na poziomie 27,00%, przy zaawansowaniu czasowym 66,19%.

¹³ Dalej: podkomponent 1C.

¹⁴ Dalej: podkomponent 2A.

¹⁵ Dalej: podkomponent 4B.

¹⁶ Dalej: komponent 5A.

¹⁷ Dalej: zadanie 1B.1/1(a) lub kontrakt 1B.1/1(a).

¹⁸ W tym zaliczka w wysokości 16 360 106,63 PLN. Zaliczka została spłacona w 2022 r. w całości.

¹⁹ W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym, jeżeli nie zaznaczono inaczej: wszystkie wartości kontraktów podano według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. i wszystkie kontrakty podlegają waloryzacji. Kontrakty na realizację Projektu OPDOW są kontraktami obmiarowymi. Wynagrodzenia wykonawców zostały określone na podstawie zestawienia planowanych prac i ich przewidywalnych kosztów (przedmiarów robót). Zapłata wynagrodzenia następuje w wysokości wynikającej z rzeczywiście wykonanych robót. Ponadto w przypadku wystąpienia konieczności wykonania robót dodatkowych lub zamiennych potwierdzonych decyzją Inżyniera Kontraktu, ich wartość ustalana jest na zasadach określonych w warunkach kontraktowych i nie stanowi podstawy do zmiany umowy.

W odniesieniu do zadania 1B.1/1(a) – kwota kontraktu wskazana zgodnie z poprawką nr 6. Pierwotna wartość kontraktu 109 067 377,54 PLN.

²⁰ Różnica pomiędzy rzeczowym a finansowym zaawansowaniem realizacji kontraktu wynikała m.in. z wypłaty wykonawcy zaliczki.

²¹ Poprawką nr 8 do kontraktu uwzględniono waloryzację ceny kontraktowej brutto do kwoty 169 590 199,60 PLN.

²² Dalej: zadanie 1B.1/1(b) lub kontrakt 1B.1/1(b).

²³ W tym wypłacona zaliczka w kwocie 8 789 672,93 PLN, pozostała kwota do spłaty to 8 789 672,93 PLN.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, zgodnie z obowiązującym harmonogramem robót budowlanych, wynosiło 38,96%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 33 156 219,75 PLN – 45,71%, przy zaawansowaniu czasowym 76,90%.

Kontrakt 1B.6/1 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie – Nowa Sól etap I II”²⁴ – do końca 2022 r. poniesiono wydatki w wysokości 105 875 807,68 PLN²⁵, stanowiące 73,43% wartości kontraktu, zawartego w dniu 20 września 2019 r. na kwotę 144 189 680,20 PLN. Zaawansowanie rzeczowe na koniec 2022 r. wyniosło 64,93%, przy zaawansowaniu czasowym 88,29%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, zgodnie z obowiązującym harmonogramem robót budowlanych, wynosiło 72,00%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 108 037 967,45 PLN, wynosiło 74,93%, przy zaawansowaniu czasowym 95,27%.

Kontrakt 1B.6/2 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie - Weżyńska Chlebowa”²⁶ – do końca 2022 r. poniesiono wydatki w wysokości 97 449 402,45 PLN, stanowiące 97,84% wartości kontraktu, zawartego w dniu 20 września 2019 r. na kwotę 99 599 823,52 PLN. Zaawansowanie rzeczowe na koniec 2022 r. wyniosło 98,50%, przy zaawansowaniu czasowym 88,29%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, zgodnie z obowiązującym harmonogramem robót budowlanych, wynosiło 99,50%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 97 449 402,45 PLN²⁷, wynosiło 87,05%, przy zaawansowaniu czasowym 95,27%.

Kontrakt 1B.7 „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią gm. Czernica, Długoleka, Wisznia Mała i Wrocław” – do końca 2022 r. poniesiono wydatki w wysokości 100 058 402,21 PLN stanowiące 81,79% wartości kontraktu, zawartego w dniu 19 marca 2020 r. na kwotę 122 340 607,53 PLN²⁸. Zaawansowanie rzeczowe na koniec 2022 r. wyniosło 85,34%, przy zaawansowaniu czasowym 100,00%. Na dzień 31 grudnia 2022 r. procedowana była poprawka nr 7, przedłużająca czas na ukończenie do dnia 30 czerwca 2023 r.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, zgodnie z obowiązującym harmonogramem robót budowlanych, wynosiło 90,13%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 100 058 402,21 PLN²⁹, wynosiło 79,13%, przy zaawansowaniu czasowym 91,84%.

Kontrakt 1B.8 „Zabezpieczenie przed powodzią miasta Krosno Odrzańskie”³⁰ – do końca 2022 r. poniesiono wydatki w wysokości 80 166 342,51 PLN, stanowiące 68,51% wartości kontraktu, zawartego dnia 1 grudnia 2020 r. na kwotę 117 007 208,42 PLN. Zaawansowanie rzeczowe na koniec 2022 r. wynosiło 62,87%, przy zaawansowaniu czasowym 97,92%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, zgodnie z obowiązującym harmonogramem robót budowlanych, wynosiło 64,97%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 80 166 342,51 PLN³¹, wynosiło 64,25%, przy zaawansowaniu czasowym 62,80%.

²⁴ Dalej: zadanie 1B.6/1 lub kontrakt 1B.6/1.

²⁵ W tym wypłacona zaliczka na kwotę 21 628 452,03 PLN, pozostała kwota do spłaty - 10 188 210,85 PLN.

²⁶ Dalej: zadanie 1B.6/1 lub kontrakt 1B.6/1.

²⁷ Zgodnie z poprawką nr 1 do kontraktu - zwiększono kwotę kontraktową do 111 943 155,52 PLN w związku z waloryzacją.

²⁸ Pierwotna wartość kontraktu wynosiła 91 962 672,07 PLN.

²⁹ Kwota kontraktowa według stanu na dzień 31 marca 2023 r. wynosiła 126 443 098,90 PLN, zgodnie z poprawką nr 7.

³⁰ Dalej: zadanie 1B.8 lub kontrakt 1B.8.

³¹ Kwota kontraktowa według stanu na dzień 31 marca 2023 r. wynosiła 124 774 923,85 PLN, zgodnie z poprawką nr 1.

Kontrakt 1B.9 „Przebudowa wału przeciwpowodziowego w ciągu ul. Słężoujście wraz z infrastrukturą drogową” – do końca 2022 r. poniesiono wydatki w wysokości 1 754 382,62 PLN³², stanowiące 13,91% wartości kontraktu, zawartego dnia 4 lipca 2022 r. na kwotę 12 616 039,85 PLN. Zaawansowanie rzeczowe na koniec 2022 r. wynosiło 23,00%, przy zaawansowaniu czasowym 43,60%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, zgodnie z obowiązującym harmonogramem robót budowlanych, wynosiło 60,00%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 2 541 720,80 PLN, wynosiło 20,15% wartości kontraktu, przy zaawansowaniu czasowym 71,04%.

(akta kontroli: tom I, str. 67-103, 171-172)

Podkomponent 1C:

Kontrakt 1C.1 „Budowa wałów przeciwpowodziowych oraz przebudowa kanału Czarny Kanał i Racza Struga”³³. W dniu 13 sierpnia 2019 r. RZGW we Wrocławiu poinformowało wykonawcę o odstąpieniu od umowy. W momencie odstąpienia, zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 6,68%, przy zaawansowaniu finansowym na poziomie 6,31% (7 140 988,31 PLN). Z dniem 28 sierpnia 2019 r. rozwiązany został kontrakt z wykonawcą zadania – firmą Energopol Szczecin S.A.³⁴ Przyczyną tego stanu był brak mobilizacji wykonawcy do realizacji zadania. Jednocześnie w RZGW we Wrocławiu rozpoczęto prace nad przygotowaniem materiałów przetargowych do wyboru nowego wykonawcy.

Postanowieniem z dnia 9 marca 2020 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XII Wydział Gospodarczy, ogłosił upadłość dłużnika Energopol Szczecin S.A. Według stanu na dzień 28 kwietnia 2023 r. postępowanie upadłościowe było w toku. W ramach tego postępowania PGW WP zgłosiło swoje wierzytelności³⁵ wraz z oświadczeniem o potrąceniu.

W związku z brakiem płatności przez wykonawcę kontraktu podwykonawcom, wystąpili oni z roszczeniem zapłaty należnych im środków, w wysokości 88 655,94 PLN do RZGW we Wrocławiu³⁶. Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. trwały wyjaśnienia formalno-prawne związane ze zgłoszonymi wierzytelnościami.

Kontrakt 1C.2 „Budowa wałów przeciwpowodziowych oraz przebudowa kanału Czarny Kanał i Racza Struga” – do końca 2022 r. poniesiono wydatki w wysokości 127 204 240,27 PLN³⁷, stanowiącej 87,18% wartości kontraktu, zawartego w dniu 21 lipca 2020 r. na kwotę 145 907 541,27 PLN³⁸. Zaawansowanie rzeczowe kontraktu na koniec 2022 r. wynosiło 100,00%, przy zaawansowaniu czasowym 100,00%. Roboty budowlane zostały zakończone.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 132 046 097,72 PLN, wynosiło 90,50%.

(akta kontroli: tom I, str. 67-103, 171-172)

Podkomponent 2A:

Kontrakt 2A.1/1 „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów”³⁹ – do końca 2022 r. poniesiono wydatki w wysokości 191 493 169,60 PLN, co stanowiło 80,52% wartości kontraktu,

³² W tym zaliczka 630 801,99 PLN. Kwota zaliczki pozostała do spłaty na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiła 413 779,02 PLN.

³³ Dalej: zadanie 1C.1 lub kontrakt 1C.1.

³⁴ W dniu 12 czerwca 2017 r. zawarto umowę z firmą Energopol Szczecin S.A. na kwotę 113 098 500,00 PLN z terminem realizacji do dnia 21 lipca 2021 r. W dniu 28 czerwca 2019 r. wykonawca złożył do Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum wniosek dłużnika o ogłoszenie upadłości, następnie wnioski o restrukturyzację i sanację.

³⁵ Przy uwzględnieniu wszystkich kontraktów, które firma ta realizowała dla PGW WP.

³⁶ Potwierdzona kwota do płatności bezpośredniej według stanu na 31 grudnia 2020 r.

³⁷ W tym wypłacona zaliczka w kwocie 18 837 000,00 PLN, zaliczka została splecona w całości w 2021 r.

³⁸ Po wprowadzeniu poprawki nr 2 (aneks waloryzacyjny), pierwotna wartość kontraktu wynosiła 125 580 000,00 PLN.

³⁹ Dalej: zadanie 2A.1/1 lub kontrakt 2A.1/1.

zawartego w dniu 16 kwietnia 2019 r., tj. 237 829 084,73 PLN⁴⁰. Zaawansowanie rzeczowe wynosiło 87,84%, przy zaawansowaniu czasowym 80,52%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, zgodnie z obowiązującym harmonogramem robót budowlanych, wynosiło 89,00%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 191 493 169,60 PLN, wynosiło 80,52%, przy zaawansowaniu czasowym 95,41%.

Kontrakt 2A.1/2 „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Goworówka miejscowość Roztoki Bystrzyckie”⁴¹ – do końca 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 234 928 979,25 PLN, co stanowiło 99,78% wartości kontraktu, zawartego w dniu 4 grudnia 2017 r. na kwotę 235 437 572,23 PLN⁴². Zaawansowanie rzeczowe kontraktu na koniec 2022 r. osiągnęło poziom 100,00%, przy zaawansowaniu czasowym na poziomie 100,00%. Realizacja kontraktu została zakończona.

Kontrakt 2A.2/1 „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Bystrzyca Dusznicka w miejscowości Szalejów”⁴³ – do końca 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 215 379 992,00 PLN, co stanowiło 77,21% wartości kontraktu, zawartego w dniu 16 kwietnia 2018 r. na kwotę 278 940 654,02 PLN⁴⁴. Zaawansowanie rzeczowe kontraktu na koniec 2022 r. osiągnęło poziom 80,12%, przy zaawansowaniu czasowym 91,27%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, zgodnie z obowiązującym harmonogramem robót budowlanych, wynosiło 85,74%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 219 958 590,53 PLN, wynosiło 78,85%, przy zaawansowaniu czasowym 96,47%.

Kontrakt 2A.2/2 „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Duna miejscowość Krosnowice”⁴⁵ – do końca 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 105 077 543,60 PLN, co stanowiło zaawansowanie finansowe na poziomie 79,29% wartości kontraktu, tj. 132 518 324,18 PLN⁴⁶, zawartego w dniu 16 kwietnia 2018 r. Zaawansowanie rzeczowe kontraktu na koniec 2022 r. osiągnęło poziom 66,85%, przy zaawansowaniu czasowym na poziomie 93,05%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, zgodnie z obowiązującym harmonogramem robót budowlanych, wynosiło 74,66%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 108 788 881,96 PLN, wynosiło 82,09%, przy zaawansowaniu czasowym 98,35%.

(akta kontroli: tom I, str. 67-103, 171-172)

Podkomponent 2B:

Dla kontraktów: 2B.1/1 „Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Nysy Kłodzkiej: obiekt Kłodzko, Bystrzyca Kłodzka, Długopole-Zdrój, Międzyzlesie”, 2B.2/1 „Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Białej Łądeckiej: Stronie Śląskie, Łądek Zdrój” i 2B.2/2⁴⁷ „Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Bystrzycy Łużyckiej: Polanica Zdrój, Szczytna, Duszniki Zdrój”, według stanu na 31 marca 2023 r., trwały postępowania przetargowe.

Zgodnie z zapisami protokołu z posiedzenia Komitetu Roboczego Projektu OPDOW z dnia 22 marca 2023 r., wyłączeniu z Projektu OPDOW podlegać będzie zadanie 2B.2/2b „Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Bystrzycy Dusznickiej: Duszniki

⁴⁰ Zgodnie z poprawką nr 5. Wartość pierwotna kontraktu 121 829 862,90 PLN.

⁴¹ Dalej: zadanie 2A.1/2 lub kontrakt 2A.1/2.

⁴² Wartość pierwotna kontraktu 174 851 740,02 PLN.

⁴³ Dalej: zadanie 2A.2/1 lub kontrakt 2A.2/1.

⁴⁴ Wartość kontraktu według poprawki nr 3. Wartość pierwotna 174 851 740,02 PLN.

⁴⁵ Dalej: zadanie 2A.2/2 lub kontrakt 2A.2/2.

⁴⁶ Wartość pierwotna kontraktu 81 590 555,27 PLN.

⁴⁷ Zadanie podzielone na 2B.2/2(a) i 2B.2/2(b).

Zdrój, Szczytna na rzece Bystrzyca Dusznicka”. Komitet Roboczy OPDOW rekomendował zrealizowanie tego zadania w ramach innych projektów, bądź ze środków własnych PGW WP.

(akta kontroli: tom I, str. 67-103, 171-172)

Podkomponent 4B⁴⁸:

Kontrakt 4B.1/1 „Modernizacja i wdrożenie systemów informatycznych wspomagających pracę operacyjną Centrów Operacyjnych Kraków i Wrocław wraz z dostawami niezbędnego sprzętu i oprogramowania” – do końca 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 25 458 403,39 PLN⁴⁹, co stanowiło zaawansowanie finansowe na poziomie 48,22% zawartego w dniu 7 października 2021 r. kontraktu z wykonawcą na kwotę 52 796 017,30 PLN. Zaawansowanie rzeczowe według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiło 35,00%, przy zaawansowaniu czasowym realizacji kontraktu na poziomie 83,33%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, wynosiło 35,00%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 28 669 726,19 PLN, wynosiło 54,30%, przy zaawansowaniu czasowym 100,00%⁵⁰.

Kontrakt 4B.1/2 „Modernizacja i wdrożenie systemów pomiarów hydrologicznych, sterowania i teletechnicznych na obiektach hydrotechnicznych RZGW Kraków i RZGW Wrocław”⁵¹ – do końca 2022 r. wydatkowano kwotę 24 797 625,60 PLN⁵², co stanowiło zaawansowanie finansowe na poziomie 12,79%, zawartego w dniu 29 kwietnia 2022 r. kontraktu na kwotę 193 845 013,34 PLN, przy zaawansowaniu rzeczowym 0,00% i czasowym na poziomie 37,16%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, zgodnie z obowiązującym harmonogramem robót budowlanych, wynosiło 19,45%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 32 065 258,96 PLN, wynosiło 16,54%, przy zaawansowaniu czasowym 50,76%⁵³.

Kontrakt 4B.1/3 „Centra Operacyjne w Krakowie i we Wrocławiu – łącza telekomunikacyjne do obiektów hydrotechnicznych” – do końca 2022 r. wydatkowano kwotę 5 288 547,12 PLN⁵⁴, co stanowiło zaawansowanie finansowe na poziomie 16,70%, zawartego w dniu 30 marca 2021 r. kontraktu na kwotę 31 662 224,58 PLN, przy zaawansowaniu rzeczowym 10,56% i czasowym na poziomie 87,69%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie rzeczowe kontraktu, zgodnie z obowiązującym harmonogramem robót budowlanych, wynosiło 10,56%, a zaawansowanie finansowe, na podstawie zapłaconych faktur w kwocie ogółem 5 288 547,12 PLN, wynosiło 16,70%, przy zaawansowaniu czasowym 100,00%⁵⁵.

Kontrakt 4B.1/4 „Budowa systemu cyfrowej łączności dyspozytorskiej do obiektów hydrotechnicznych w administracji RZGW we Wrocławiu wraz ze świadczeniem usługi” – do końca 2022 r. wydatkowano kwotę 4 252 018,24 PLN, co stanowiło zaawansowanie finansowe na poziomie 100,00%, zawartego w dniu 16 grudnia

⁴⁸ Budowa Centrów Operacyjnych RZGW we Wrocławiu i PGW WP Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Krakowie.

⁴⁹ Kwota wypłaconej zaliczki w wysokości 5 226 465,73 PLN. Według stanu na 31 grudnia 2022 r. do spłaty pozostała zaliczka w kwocie 3 842 515,03 PLN.

⁵⁰ Wykonawca zgłosił roszczenie finansowe i terminowe – w wyniku negocjacji ustalono termin zakończenia kontraktu na dzień 15 marca 2024 r. Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. trwały uzgodnienia treści aneksu do umowy i wysokości dodatkowego wynagrodzenia za realizację zamówienia w wydłużonym czasie realizacji. Produkty wynikające z realizacji kontraktu 4B.1/1 są powiązane z realizacją pozostałych kontraktów z podkomponentu 4B.

⁵¹ Dalej: kontrakt 4B.1/2 lub zadanie 4B.1/2.

⁵² W tym kwota wypłaconej zaliczki w wysokości 2 725 743,47 PLN.

⁵³ Ustalono termin zakończenia kontraktu na dzień 15 marca 2024 r., trwały uzgodnienia treści aneksu do umowy i wysokości roszczenia finansowego.

⁵⁴ W tym kwota wypłaconej zaliczki w wysokości 2 725 743,47 PLN.

⁵⁵ W wyniku negocjacji ustalono nowy czas na ukończenie kontraktu na dzień 30 września 2023 r. bez wzrostu wynagrodzenia z tego tytułu.

2020 r. kontraktu na kwotę 4 252 018,24 PLN⁵⁶ przy zaawansowaniu rzeczowym na poziomie 100,00% i czasowym na poziomie 100,00%. Realizacja zadania została zakończona.

Kontrakt 4B.1/5 „Dostawa oprogramowania do modelowania DHI Mike – część 1” oraz kontrakt 4B.1/5 „Dostawa oprogramowania do modelowania DHI Mike – część 2” – zawarte w dniu 20 stycznia 2023 r. na kwotę odpowiednio: 1 093 942,60 PLN i 844 253,72 PLN. Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie obu części: rzeczowe i czasowe wyniosło 100,00%. Realizacja zadania została zakończona, trwał proces jego rozliczania.

(akta kontroli: tom I str. 67-103, 171-172)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. w ramach **komponentu 5A**, RZGW we Wrocławiu realizował następujące zadania:

Zadanie 5.3 „Nadzór projektowo-konstrukcyjny. Zarządzanie Projektem, Pomoc Techniczna oraz wsparcie jednostek wdrażania projektu w zakresie wdrażania Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły”⁵⁷ – na które do końca 2022 r. wydatkowano 20 760 151,29 PLN, co stanowiło 87,11% wartości kontraktu, zawartego w dniu 20 marca 2017 r. na kwotę 23 831 523,52 PLN⁵⁸, przy zaawansowaniu czasowym 88,93%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. wartość zapłaconych faktur wynosiła 20 760 151,29 PLN, co stanowiło zaawansowanie finansowe na poziomie 87,11%, przy zaawansowaniu czasowym na poziomie 92,72%.

Zadanie 5.3(a) „Nadzór autorski nad realizacją zadania inwestycyjnego pn. „Budowa wałów przeciwpowodziowych miasta Słubice oraz przebudowa kanału Czarny kanał i Racza Struga”, kontrakt 1C.2⁵⁹ – na które do końca 2022 r. wydatkowano 448 906,69 PLN, co stanowiło 94,17% wartości kontraktu, zawartego w dniu 24 kwietnia 2019 r. na kwotę 476 686,50 PLN⁶⁰, przy zaawansowaniu czasowym 93,74%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie finansowe wynosiło 456 362,02 PLN, tj. 95,74%, przy zaawansowaniu czasowym 100,00%. Umowa zakończona w dniu 31 marca 2023 r.

Zadanie 5.4 „Nadzór projektowo-konstrukcyjny. Zarządzanie Projektem, Pomoc Techniczna i Szkolenia, działania informacyjno-promocyjne oraz Wsparcie Techniczne dla Projektu i Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego JRP”⁶¹ – do końca 2022 r. wydatkowano 119 959 527,54 PLN, co stanowiło 75,22% wartości kontraktu, zawartego w dniu 9 listopada 2019 r. na kwotę 159 487 758,49 PLN⁶² i zaawansowaniu czasowym na poziomie 86,54%.

Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. zaawansowanie finansowe kontraktu wyniosło 122 169 324,76 PLN, tj. 76,60%, przy zaawansowaniu czasowym 90,01%.

Zadanie 5.6 „Master Plan dla zlewni rzeki Bóbr – Koncepcja wdrożenia PZRP⁶³ w zlewni rzeki Bóbr pod kątem identyfikacji priorytetów inwestycyjnych w regionie wodnym środkowej Odry”⁶⁴ – na realizację, którego wydatkowano 1 991 374,00 PLN, co stanowiło 45,00% wartości kontraktu, zawartego w dniu 7 grudnia 2018 r. na kwotę 4 425 275,55 PLN. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 50,00%, przy

⁵⁶ Pierwotna wartość kontraktu 3 456 950,00 PLN.

⁵⁷ Dalej: zadanie 5.3 lub kontrakt 5.3.

⁵⁸ Pierwotna wartość kontraktu 15 721 791,74 PLN.

⁵⁹ Dalej: zadanie 5.3(a) lub kontrakt 5.3(a).

⁶⁰ Wartość pierwotna kontraktu 284 314,50 PLN.

⁶¹ Dalej: zadanie 5.4 lub kontrakt 5.4.

⁶² Wartość pierwotna kontraktu 98 711 386,80 PLN.

⁶³ Plan zarządzania ryzykiem powodziowym.

⁶⁴ Dalej: zadanie 5.6 lub kontrakt 5.6.

upływie 100,00% czasu przewidzianego na realizację tego zadania – termin realizacji zadania upłynął w dniu 7 stycznia 2021 r. W dniu 12 kwietnia 2021 r. w związku z opóźnieniami w realizacji i niedostarczeniem wymaganych warunkami kontraktu produktów, RZGW we Wrocławiu wezwał Konsultanta do zaprzestania realizacji wszelkich prac i złożenia propozycji rozliczenia. W dniu 24 maja 2021 r. Konsultant przesłał propozycje rozliczenia kontraktu, domagając się wypłaty kwoty 2 044 336,13 PLN netto. W ocenie RZGW we Wrocławiu wskazana kwota jest nienależna. W 2022 r. strony kontraktu prowadziły negocjacje w zakresie sfinalizowania jego rozliczenia i nie doszły do porozumienia.

(akta kontroli: tom I, str. 67-103, 171-172)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Finansowanie Projektu OPDOW, zapotrzebowanie na środki i ich uruchamianie

Opis stanu
faktycznego

W 2022 r. na realizację Projektu OPDOW, RZGW we Wrocławiu wydatkował środki w kwocie 603 923 853,46 PLN, z tego:

- 331 484 548,64 PLN – ze środków BŚ;
- 112 342 140,00 PLN – ze środków Banku Rozwoju Rady Europy⁶⁵;
- 154 995 995,82 PLN – ze środków FS;
- 101 169,00 PLN – ze środków towarzyszących z budżetu państwa;
- 5 000 000,00 PLN – ze środków PGW WP (do refundacji z FS)⁶⁶.

(akta kontroli: tom I, str. 67-103, 112-172)

W 2022 r. na realizację zadań Projektu OPDOW, RZGW we Wrocławiu zapotrzebował środki finansowe w wysokości 444 339 280,00 PLN⁶⁷, w tym z międzynarodowych instytucji finansowych w kwocie 444 238 111,00 PLN (331 895 971,00 PLN z BŚ oraz 112 342 140,00 PLN z BRRE) oraz środki towarzyszące z budżetu państwa w wysokości 101 169,00 PLN. Środki te zostały przyznane na podstawie umowy dotacji zawartej w dniu 8 kwietnia 2022 r. pomiędzy Ministrem Infrastruktury a PGW WP⁶⁸. Ze środków dotacji nie uruchomiono kwoty 411 422,36 PLN. Niewykorzystane środki dotyczyły różnic kursowych na zadaniach: 2A.2/1 i 2A.2/2 oraz 1B.6/1 i 1B.6/2.

(akta kontroli: tom I, str. 8-11, 46, 67-72, 67-103, 171-172)

W 2022 r. czas oczekiwania na wydanie decyzji uruchamiającej środki finansowe wynosił od 45 do 77 dni, licząc od dnia złożenia wniosku do PGW WP Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły⁶⁹ przez RZGW we Wrocławiu.

Natomiast czas oczekiwania na otrzymanie tych środków (licząc od dnia wydania decyzji przez Ministra Finansów⁷⁰ do dnia wpływu środków na rachunek RZGW we Wrocławiu) wynosił od 30 do 152 dni. Wskazać przy tym należy, że środki te dostępne

⁶⁵ Dalej: BRRE.

⁶⁶ Zgodnie z umową z dnia 28 czerwca 2017 r. o dofinansowanie zawartą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW), ostatnia transza płatności dokonywana jest na zasadzie refundacji. W związku z powyższym RZGW we Wrocławiu pierwotnie dokonało płatności wydatków w ramach Projektu OPDOW w ww. kwocie ze środków PGW WP. W dniu 27 października 2022 r. do NFOŚiGW złożono wniosek o płatność nr 52. W dniu 5 grudnia 2022 r. przedmiotowy wniosek został zatwierdzony i w dniu 23 stycznia 2023 r. dokonano zwrotu środków w kwocie 4 999 103,04 zł. Niezrefundowana część wydatków w wysokości 896,96 zł (dotycząca różnic kursowych przy płatnościach walutowych), pokryta została ze środków własnych RZGW we Wrocławiu.

⁶⁷ Bez uwzględnienia środków FS.

⁶⁸ W 2022 r. realizacja zadań Projektu OPDOW finansowana była m.in. ze środków pochodzących z BŚ i BRRE na podstawie ww. umowy dotacji. Do przedmiotowej umowy dotacji zawarto cztery aneksy, tj. odpowiednio: z dnia 2 sierpnia 2022 r., z dnia 2 września 2022 r., z dnia 28 września 2022 r. oraz z dnia 16 grudnia 2022 r.

⁶⁹ Dalej: BKP.

⁷⁰ Dalej: MF.

były na poziomie PGW WP Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej⁷¹, w terminie od 29 do 152 dni od daty wydania decyzji przez MF.

(akta kontroli: tom I, str. 8-11, 46, 112-170)

W 2022 r. na realizację zadań Projektu OPDOW, RZGW we Wrocławiu zaangażował środki własne w łącznej kwocie 316 678 648,39 PLN, pomimo że środki z BS i BRRE na finansowanie tego Projektu były zabezpieczone i dostępne od początku roku. Przyczyną tego stanu było m.in. zawarcie stosownej umowy dotacji dopiero w dniu 8 kwietnia 2022 r., co wynikało m.in. z długotrwałego procesu uzgodnień pomiędzy jej stronami. Ostatecznie środki własne PGW WP zostały zrefinansowane środkami umowy dotacji w wysokości 316 678 648,39 PLN po upływie od jednego do 125 dni.

Pomimo podejmowanych w 2022 r. przez RZGW we Wrocławiu działań w zakresie zapewnienia terminowego finansowania wydatków Projektu OPDOW, w czterech przypadkach na kwotę 18 078 202,05 PLN⁷² (3,23% poddanych kontroli wydatków), zapłata zobowiązań nastąpiła z opóźnieniem od jednego do trzech dni po upływie terminu płatności. Odsetki z tego tytułu nie zostały wypłacone, ponieważ kontrahenci złożyli pisemne oświadczenia o rezygnacji z ich dochodzenia. Przyczyną tego stanu był długi czas oczekiwania na środki, co zostało opisane w obszarze 2. wystąpienia pokontrolnego.

Mając powyższe na uwadze, NIK wskazuje na potrzebę zapewnienia przez Komitet Sterujący oraz pozostałe podmioty zaangażowane w proces finansowania zadań Projektu OPDOW, skrócenia: procesu uzgodnień pomiędzy stronami umowy dotacji, czasu uruchamiania środków finansowych oraz ich przekazywania na rachunki JRP⁷³.

(akta kontroli: tom I, 8-11, 46, 73-103, 112-170)

W odniesieniu do wystąpienia nieterminowych płatności w 2022 r., Kierownik Biura Projektu JRP OPDOW⁷⁴ potwierdziła, że w 2022 r. wystąpiło kilkanaście przypadków nieterminowych płatności za realizację zadań w ramach Projektu OPDOW. W większości przypadków termin zwłoki wynosił do kilku dni. Niezwłocznie po uzyskaniu z księgowości informacji o zapłacie przeterminowanej faktury JRP wystąpiło do kontrahentów z prośbą o nienaliczanie odsetek od nieterminowych płatności. Wszyscy kontrahenci odstąpili od dochodzenia odsetek.

(akta kontroli: tom I, str. 112-170)

W celu zapewnienia finansowania Projektu OPDOW ze środków Unii Europejskiej, zawarto następujące umowy na dofinansowanie z programu Oś priorytetowa II Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu.

Działanie 2.1 Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska:

- umowa POIS.02.01.00-00-0020/17-00 „Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony Miasta Kłodzka”, zawarta w dniu 28 czerwca 2017 r. pomiędzy NFOŚiGW a RZGW we Wrocławiu. Kwota dofinansowania wynosiła 317 037 500,00 PLN, okres kwalifikowania wydatków do 2022 r. (podkomponent 2A). W dniu 18 marca 2022 r. zawarty został aneks do umowy, w którym wskazano, że okres kwalifikowalności wydatków kończy się z dniem 30 września 2023 r.;

⁷¹ Dalej: KZGW.

⁷² Dotyczy płatności w ramach faktur VAT o numerach: 0001/06/2022/Lot2/EUR z dnia 23 maja 2022 r., 0002/06/22DWP383 z dnia 30 czerwca 2022 r., 11/06/2022 z dnia 30 czerwca 2022 r., 0001/07/2022/NS/Lot1/PLN z dnia 1 lipca 2022 r.

⁷³ Jednostka realizująca projekt.

⁷⁴ Jednostka Realizująca Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły (komórka organizacyjna RZGW Wrocławiu odpowiedzialna za realizację Projektu).

- umowa POIS.02.01.00-00-0016/17-00 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Ślubice”, zawarta w dniu 18 sierpnia 2017 r. pomiędzy NFOŚiGW a RZGW we Wrocławiu⁷⁵, kwota dofinansowania wynosiła 135 657 203,99 PLN, okres kwalifikowania wydatków do dnia 30 czerwca 2023 r. (podkomponent 1C). Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. w trakcie procedowania był aneks dotyczący zwiększenia kwoty dofinansowania.

Ponadto w ramach programu Oś priorytetowa III Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego w ramach działania 3.2 Rozwój transportu morskiego, śródlądowych wód wodnych i połączeń multimodalnych, zawarto umowę POIS.03.02.00-00-0068/18-00 „Odbudowa zabudowy regulacyjnej rzeki Odry – przystosowanie do III klasy drogi wodnej, na odcinku od miejscowości Ścinawa do ujścia Nysy Łużyckiej – ETAP II”, w dniu 20 grudnia 2019 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Centrum Unijnych Projektów Transportowych (CUPT) a RZGW we Wrocławiu. Kwota dofinansowania wynosiła 84 216 759,22 PLN, okres kwalifikowania wydatków upływa z dniem 30 czerwca 2023 r. (zadanie 1B.1/1(a)). W dniu 16 września 2022 r. został zawarty aneks zwiększający wartość dofinansowania środków z FS do kwoty 139 493 450,54 PLN.

Kierownik Biura Projektu JRP OPDOW wyjaśniła, że aktualnie nie istnieje zagrożenie utraty środków z Unii Europejskiej.

(akta kontroli: tom I, str. 8-11, 73-103)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Zamówienia publiczne

Opis stanu
faktycznego

W badanym okresie RZGW we Wrocławiu nie zakończył postępowań przetargowych podlegających ocenie „ex post”. Badaniem objęto postępowanie przetargowe podlegające ocenie „prior review”.

W 2022 r. RZGW we Wrocławiu, w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia zawarł kontrakt na realizację zadania 4B.1/2. Postępowanie to przeprowadzone zostało w trybie International Competitive Bidding⁷⁶, w terminach i według założeń ujętych w PP z dnia 24 lipca 2020 r., zaakceptowanym przez BŚ w dniu 11 sierpnia 2020 r.

W dniu 29 kwietnia 2022 r. w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zawarto umowę na realizację zadania 4B.1/2 na kwotę 157 597 571,82 PLN netto, tj. 193 845 013,35 PLN brutto. Termin realizacji umowy określony został na dzień 20 lutego 2024 r.⁷⁷

Postępowanie to wszczęto w dniu 7 października 2020 r. W dniu 10 września 2021 r. nastąpiło otwarcie czterech ofert, które wpłynęły w wymaganym terminie.

Komisja przetargowa, po dokonanej analizie złożonych dokumentów, wydała rekomendację zawarcia umowy z oferentem, którego oferta była najbardziej adekwatna do kryteriów zawartych w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Raport z oceny ofert został zaakceptowany przez BKP w dniu 17 grudnia 2021 r. W dniu 11 maja 2022 r. nastąpiła publikacja zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Kontrola ww. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie wykazała naruszeń procedur BŚ, w szczególności wytycznych realizacji zamówień pn. „Zamówienia towarów, robót i usług niekonsultingowych realizowane przez

⁷⁵ Pierwotnie umowę zawarł Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze.

⁷⁶ Dalej: ICB - Międzynarodowy przetarg konkurencyjny – procedura BŚ.

⁷⁷ Tj.: 662 dni od dnia rozpoczęcia realizacji prac przez dostawcę, tj. od daty podpisania umowy pomiędzy dostawcą a zamawiającym.

pożyczkobiorców Banku Światowego w ramach pożyczek MBOiR oraz kredytów i grantów MSR”, ze stycznia 2011 r., ze zmianami wprowadzonymi w lipcu 2014 r.

(akta kontroli: tom I, str. 47-66, 73-103)

Według PP z dnia 28 grudnia 2022 r.⁷⁸, przesunięto planowane zakończenie realizacji następujących zadań:

- 1B.7 – o cztery miesiące;
- 1B.9 – o dwa miesiące;
- 2A.1/1 – o siedem miesięcy;
- 2B.1/1 – o 16 miesięcy;
- 2B.2/1 – o 15 miesięcy;
- 2B.2/2 (a) – o 15 miesięcy;
- 2B.2/2 (b) – o 15 miesięcy;
- 4B.1/2 – o dwa miesiące;
- 4B.1/5 – o osiem miesięcy;
- 5.4 – o siedem miesięcy.

(akta kontroli: tom I, str. 73-103, 171-172)

Kierownik Biura Projektu JRP OPDOW wyjaśniła, że ww. przesunięcia terminów były spowodowane m.in.: wydłużeniem czasu na ukończenie kontraktu na skutek uznania roszczeń wykonawcy (1B.7); przedłużającymi się procedurami przetargowymi (1B.9, 2B.1/1, 2B.2/1, 2B.2/2(a), 2B.2/2(b), 4B.1/5); przedłużającymi się procedurami uzyskania decyzji wodnoprawnych na wykonanie urządzeń wodnych i regulację wód, a tym samym opóźnieniem w uzyskaniu decyzji pozwolenia na realizację inwestycji i w konsekwencji opóźnieniem terminu podpisania kontraktu wykonawczego (2B.1/1, 2B.2/1); wydłużeniem terminu realizacji z uwagi na wydłużenie czasu trwania kontraktów na roboty budowlane i dostawy (zadanie 5.4).

(akta kontroli: tom I, str. 112-170)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4. Kontrola zarządcza w Projekcie OPDOW oraz zagrożenia, ryzyka i problemy związane z jego realizacją

Opis stanu
faktycznego

W PGW WP obowiązywał system kontroli zarządczej wprowadzony zarządzeniem nr 38/2019 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Procedury „System kontroli zarządczej w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie”. Podejmowane w RZGW we Wrocławiu działania, mające na celu zapewnienie prawidłowej realizacji celów i zadań Projektu OPDOW, realizowane były na podstawie ww. procedury i w 2022 r. nie uległy zmianie. Ponadto identyfikacja, ocena i monitorowanie ryzyk w ramach Projektu OPDOW odbywały się m.in. poprzez: Mapę Drogową Projektu OPDOW, System Monitoringu Kontraktów i Tabele ryzyk.

W pozostałym zakresie bieżący monitoring i nadzór nad przebiegiem poszczególnych zadań realizowanych przez RZGW we Wrocławiu w ramach Projektu OPDOW nie uległy zmianie i przebiegały tak samo, jak w 2021 r. i w latach wcześniejszych.

(akta kontroli: tom I, str. 7-11)

⁷⁸ W porównaniu do PP z dnia 28 lutego 2022 r.

W badanym okresie RZGW we Wrocławiu przekazywał sprawozdania finansowe do BKP w terminach i formie określonej w rozdziale 8.4 i 9.2.2 Podręcznika Operacyjnego Projektu OPDOW.

(akta kontroli: tom I, str. 45)

Przeprowadzony w 2022 r. przez BKP audyt wybranych wydatków poniesionych w ramach Projektu OPDOW. nie wykazał nieprawidłowości.

(akta kontroli: tom I, str. 171-172)

Do najważniejszych zdiagnozowanych problemów, zagrożeń i ryzyk związanych z realizacją zadań Projektu OPDOW należy zaliczyć m.in.:

- wydłużenie czasu trwania realizacji robót budowlanych na skutek wystąpienia nieprzewidzianych warunków fizycznych i hydrologicznych podczas realizacji kontraktów;
- agresja militarna Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i związane z tym ryzyko wpływu na terminową realizację kontraktów oraz ich wartość;
- protesty społeczeństwa lub organizacji ekologicznych przeciwko wycinkom drzew, roszczenia składane przez wykonawców, ryzyko protestów społecznych związanych z prowadzonymi robotami budowlanymi.

Ponadto w ramach realizacji poszczególnych zadań zdiagnozowano m.in. następujące ryzyka;

- kontrakt 1B.1/1(b): ryzyko związane z licznymi kolizjami robót sieciowych z niezinventaryzowanymi relikami archeologicznymi – napotkane kolizje mogą wymagać zmian projektowych oraz dodatkowych uzgodnień z gestorami sieci; konieczność przeprojektowania konstrukcji mostu tymczasowego, konieczność uzgodnienia wycinek drzew oraz wszelkich prac z Lubuskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
- kontrakt 1B.6/1: konieczność budowy kładki dla pieszych na rzece Czarna Struga w miejscu istniejącej kładki, która nie była uwzględniona w projekcie budowlanym; brak odpowiedniej mobilizacji wykonawcy do terminowego wykonania zadania może mieć wpływ na przesunięcie czasu na ukończenie;
- kontrakt 1B.7: brak dostępu do działek zajętych czasowo wpływa na utrudnienia w realizacji robót, w związku z powyższym koniecznym stało się przesunięcie czasu na ukończenie;
- kontrakt 1B.8: brak odpowiednich uzgodnień z Lubuskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków – przesunięcie terminu wycinki drzew spowodowało, że wykonawca nie mógł realizować zadania w pełnym zakresie, co może mieć wpływ na przesunięcie czasu na ukończenie;
- zadanie 2A.1/1: wzrost kosztów kontraktu w związku ze skargą PAP⁷⁹ dotyczącą braku zjazdu do nieruchomości; wobec awarii w lutym 2022 r. skarpy prawej zapory oraz wprowadzeniem dodatkowego rozwiązania projektowego (doszczelnienie boczne), koniecznym stało się wydłużenie czasu na ukończenie;
- zadanie 2A.2/1: mniejsza od zakładanej efektywność mechanicznego osuszania gruntu za pomocą recyklera w razie wystąpienia w sezonie budowlanym ponadprzeciętnej liczby dni o niskich temperaturach i częstych opadach deszczu oraz negatywna dla zamawiającego decyzja komisji rozjemstwa dotycząca wyceny pracy tego sprzętu mogą znacząco wpłynąć na koszt realizacji kontraktu; ograniczony postęp rzeczowy wskazuje również na ryzyko przekroczenia terminu zakończenia inwestycji;
- zadanie 2A.2/2: prace nie są prowadzone przez wykonawcę w sposób gwarantujący dochowanie terminu zakończenia zadania;

⁷⁹ Project Affected Person – osoba dotknięta skutkami realizacji Projektu.

- podkomponent 2B: ryzyko braku wypłaty wymaganych odszkodowań przed rozpoczęciem robót na terenie nieruchomości, co może nastąpić z uwagi na krótki czas na dokonanie wypłat, tj. okres pomiędzy uzyskaniem ostatecznej decyzji pozwolenia na realizację inwestycji a prognozowaną datą rozpoczęcia robót; opóźnienia w uzyskaniu ww. decyzji uniemożliwi podpisanie umowy z wykonawcą robót; ryzyko przesunięcia terminu rozliczenia wydatków poza ramy czasowe realizacji Projektu OPDOW – w związku z przedłużającym się procesem przygotowania zadań do realizacji;
- ryzyko wystąpienia problemów z koordynacją finalizacji wszystkich zadań w ramach podkomponentu 4B;
- 4B.1/1: ze względu na konieczność adaptacji pomieszczeń dla dostarczanego systemu informatycznego może zaistnieć potrzeba realizacji dodatkowych prac i zmian, nie przewidywanych pierwotnie w dokumentacji przetargowej;
- 4B.1/3: po przeanalizowaniu tras przebiegu linii kablowych zidentyfikowano konieczność uzyskania kilkunastu pozwoleń wodnoprawnych – w związku z tym może istnieć ryzyko niedotrzymania ram czasowych kontraktu, jeżeli procedury administracyjne będą się przedłużać;
- 4B.1/4: opóźnienia w instalacji podsystemu ODRA w Ratowicach z uwagi na trwające niezależne roboty budowlane w obiekcie.

(akta kontroli: tom I, str. 8-31, 73-103)

W zakresie dotyczącym współpracy z Konsultantem Wsparcia Technicznego⁸⁰, Kierownik Biura Projektu JRP OPDOW wyjaśniła, że: w odniesieniu do kontraktu 5.3 zastrzeżenia dotyczyły sposobu i terminowości nadzorowania robót budowlanych przez Inżyniera KWT, sposobu prowadzenia spraw nieruchomościowych przez Eksperta Kluczowego ds. Nieruchomości na zadaniach 1B.8 i 1B.6/2, co w konsekwencji doprowadziło do odwołania Inspektora ds. Zieleni. Dodatkowo w IV kwartale 2022 r. RZGW we Wrocławiu miał zastrzeżenia do wsparcia KWT w zarządzaniu finansowym Projektem OPDOW. Natomiast w zakresie kontraktu 5.4 zastrzeżenia dotyczyły terminowości i jakości przygotowywanych materiałów dla podkomponentu 2B oraz wsparcia w zarządzaniu finansowym Projektem. Niemniej jednak w związku z uzyskaniem przez KWT zamiennych pozwoleń na realizację zadań 2A.2/1 oraz 2A.2/2, w dniu 4 maja 2022 r. odwieszono płatności KWT w ramach tych zadań.

(akta kontroli: tom I, str. 8-11)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W badanym okresie RZGW we Wrocławiu właściwie realizował zadania związane z bieżącym zabezpieczeniem finansowania wydatków na realizację Projektu OPDOW.

⁸⁰ Dalej: KWT. Kontrakt 5.3 i 5.4 zawarte zostały z tym samym KWT.

2. Prawdliwość wydatkowania środków Projektu OPDOW, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia ich w ewidencji księgowej

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęte zostały wydatki na łączną kwotę 548 082 812,61 PLN⁸¹, tj. 90,75% wydatków poniesionych w 2022 r. przez RZGW we Wrocławiu na realizację zadań Projektu OPDOW. Wydatki te dokonane zostały na podstawie 118 dokumentów, z których:

- 55 dokumentów na kwotę 302 154 535,62 PLN, dotyczyło komponentu 1 (95,25% wydatków poniesionych w ramach tego komponentu);
- 45 dokumenty na kwotę 185 377 259,26 PLN, dotyczyły komponentu 2 (92,67% wydatków poniesionych w ramach tego komponentu);
- siedem dokumentów na kwotę 47 511 645,12 PLN, dotyczyło komponentu 4 (98,26% wydatków poniesionych w ramach tego komponentu);
- 11 dokumentów na kwotę 13 039 372,61 PLN, dotyczyło komponentu 5 (34,02% wydatków poniesionych w ramach tego komponentu).

Przeanalizowane wydatki nie budziły zastrzeżeń w zakresie ich zgodności z celami realizacji Projektu OPDOW oraz warunkami umowy zawartej z BS⁸² i stosownych umów o dofinansowanie zadań Projektu OPDOW ze środków Unii Europejskiej, jak również umowy dotacji.

Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie kontrolowanych wydatków były kompletne oraz zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez upoważnione osoby i zatwierdzone do wypłaty przez Dyrektora RZGW we Wrocławiu. Wykazane w dokumentach źródłowych wielkości zostały prawidłowo i rzetelnie ujęte w księgach rachunkowych RZGW we Wrocławiu. Za powstałe zobowiązania zapłaty dokonano terminowo, za wyjątkiem sześciu przypadków na łączną kwotę 21 354 158,54 PLN⁸³ (tj. 3,90% poddanych kontroli wydatków). Opóźnienia w tym zakresie wyniosły od jednego do trzech dni. Z tytułu wskazanych opóźnień po stronie RZGW we Wrocławiu nie powstały dodatkowe zobowiązania, ponieważ kontrahenci złożyli pisemne oświadczenia o rezygnacji z dochodzenia stosownych odsetek. Przyczynami powstałych opóźnień były: w czterech przypadkach na kwotę 18 078 202,05 PLN⁸⁴ (3,30%) długi czas oczekiwania na środki, a w pozostałych dwóch przypadkach na kwotę 3 275 956,49 PLN (0,60%) - dokonanie przelewu przez bank po dwóch dniach od zlecenia⁸⁵.

Zbadane wydatki zostały poniesione zgodnie z zawartymi kontraktami na realizację Projektu OPDOW oraz odpowiednio udokumentowane. Poddane badaniom wydatki zostały ujęte w programie ewidencji danych (MIS) jako wydatki Projektu OPDOW oraz w zestawieniu tabelarycznym wydatków w sprawozdaniach finansowych (miesięcznych i kwartalnych). Dane ujęte w tych sprawozdaniach były zgodne

⁸¹ Wydatki w łącznej kwocie 531 598 976,28 PLN wybrane zostały do badania losowo przy wykorzystaniu metody statystycznej MUS (ang: Monetary Unit Sampling) – próbkowanie według jednostek pieniężnych. Natomiast doбором celowym objęto wydatki w wysokości 16 483 836,33 PLN.

⁸² Umowa Pożyczki nr 8524PL zawarta w dniu 10 września 2015 r. pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Bankiem Światowym, na częściowe sfinansowanie zadań Projektu OPDOW.

⁸³ Dotyczy płatności w ramach faktur VAT o numerach: 2S50/2022/04/002 z dnia 26 kwietnia 2022 r., 0001/04/2022/Lot2/PLN z dnia 28 kwietnia 2022 r., 0001/06/2022/Lot2/EUR z dnia 23 maja 2022 r., 0002/06/22DWP383 z dnia 30 czerwca 2022 r., 11/06/2022 z dnia 30 czerwca 2022 r., 0001/07/2022/NS/Lot1/PLN z dnia 1 lipca 2022 r.

⁸⁴ Dotyczy płatności w ramach faktur VAT o numerach: 0001/06/2022/Lot2/EUR z dnia 23 maja 2022 r., 0002/06/22DWP383 z dnia 30 czerwca 2022 r., 11/06/2022 z dnia 30 czerwca 2022 r., 0001/07/2022/NS/Lot1/PLN z dnia 1 lipca 2022 r.

⁸⁵ Bank w wyniku złożonej reklamacji przez RZGW we Wrocławiu uznał swoją winę w ww. zakresie. Dotyczy płatności w ramach faktur VAT o numerach: 0001/04/2022/Lot2/PLN z dnia 28 kwietnia 2022 r., 0001/06/2022/Lot2/EUR z dnia 23 maja 2022 r.

z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej przez RZGW we Wrocławiu.

(akta kontroli: tom I, str. 173-174)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W badanym przez NIK okresie, RZGW we Wrocławiu zgodnie z celami Projektu OPDOW wydatkował środki na jego realizację. Poddane kontroli wydatki zostały prawidłowo rozliczone oraz właściwie ujęte w ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki, jak również w sprawozdaniach przekazywanych do BKP.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wrocław, maja 2023 r.

Kontrolerzy:
Magdalena Barzęc
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis

.....
podpis

Mariusz Orawczak
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Marta Laszczak
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis